

Székely Mór

Ez itt a férjem édesapja, jobbról a második. Ő az első világháborúban megsebesült, a kép az után készült, miután felépült. Egy katonatársával és két ápolónővel lehet, de nem tudom, hogy ki fényképezhetett, és azt sem, hogy pontosan kik láthatók a képen. A férjemet úgy hívták, hogy professzor doktor Székely Imre. 1922. augusztus hatodikán született, Alsóbánban [románul: Bănisor], Szilágy megyében. Zsidó volt, az egész család ortodox volt, de modernebb, mint a mi családunk. A szülei összeházasodtak, az apja [Gyergyó]Tölgyesen született, de már ifjúkora óta Kolozsváron élt, itt laktak, és amikor meg kellett születnie -- akkoriban még nem szültek kórházban --, az anyja elutazott a férjem nagyszüleihez, akik Alsóbánban laktak, és ott szülte meg Imrét. Egy idő után aztán eljött vele Kolozsvárra, tehát ő tulajdonképpen kolozsvári, itt járt elemibe a Tarbutba, a zsidó iskolába. Akkoriban volt a gazdasági válság, az apja hivatalnok volt egy bankban, a bank csődbe jutott, az apja meg munka nélkül maradt. Akkor a férjemet magukhoz vették a nagyszülők, mert félig parasztok voltak, tehát volt valamennyi földjük is, és volt egy boltocskájuk, amilyen minden faluban volt: begyűjtötték és eladták a tojást, vitték be Nagyváradra. Négy zsidó család élt ott, Alsóbánban, a család többi tagja, a rokonok, Krasznán éltek, ami egy község volt, pár kilométerre Alsóbántól. A férjem negyedik volt, amikor elküldték a nagyszülőkhöz. A családja vallásos volt, de nem olyan vakbuzgó, mint az enyéme. Kóser háztartás volt, péntek este az apukája kézen fogta, és elmentek a templomba, és szombaton is. Amikor hét éves volt, született egy testvére, és akkor még nehezebb lett, mert az édesanyjuk megbetegedett. Úgy érezték, akkor szegényedtek el igazán. Gyakran költözködtek, szoba-konyhás lakásaik voltak, nem volt folyóvíz a lakásban, nehezen éltek, de az apja értelmiségi volt. Megtartották a húsvétot, mindent megtisztítottak a humectól [hámectől], az anyja haja le volt vágva, és kendőt viselt. De modernebbek voltak, azaz inkább értelmiségiek, mint az enyéme. A papa erős dohányos volt. A szülőket Nagybányáról deportálták. Az édesanyját Auschwitzból aztán elvitték máshová, egy gyárba dolgozni, és valószínűleg ott halt meg. Az édesapját valószínűleg már akkor elgázosították, amikor megérkeztek Auschwitzba. Ő idősebb is volt, és nagyon le volt gyengülve.